

6.

A nyelvi változások nyomai a szinkroniában

5. Szinkrón variációk és a közlési rendszerek

= Hogyan értékelhetők a szinkrón variációk az egyes közlési rendszerek viszonylatában?

– azonos közlési rendszerben lévő variációk

> ténylegesen szinkrón variációk

– különböző közlési rendszerbe tartozók

> nem szinkrón variációk

Közlési rendszerek elhatárolásának problémája:

5. Szinkrón variációk és a közlési rendszerek

Közlési rendszerek elhatárolásának problémája:

a) nyelvek közti kölcsönzés

> nem szinkrón variációk!

b) nyelveken belüli nyelvváltozatok közti viszony

nehézség:

– egyazon nyelven belül élnek >

– köztük szoros előzm. > követk. viszony

↕
– kölcsönös adás-vétel

5. Szinkrón variációk és a közlési rendszerek

Közlési rendszerek elhatárolásának problémája:

b) nyelveken belüli nyelvváltozatok közti viszony
nehézség:

de: – mégis eltérő közlési rendszerek

– vált.viszonyaik nem mindig lineárisak

nehéz megítélni meddig tekinthetők szinkrón
variációknak

5. Szinkrón variációk és a közlési rendszerek

Közlési rendszerek elhatárolásának problémája:

b) nyelveken belüli nyelvváltozatok közti viszony

> nyelvjárási (dialektális) variáció

> valódi variációs viszonyba is léphetnek:

egyik változat bekerül a másik közlési rendszerébe

> átkerülő elem:

a) másik nyelvjárásból

b) sztenderdből

5. Szinkrón variációk és a közlési rendszerek

Összegezve:

- igazi szinkrón variációk:
 - csak azonos közlési rendszerben!
 - használati különbségek
- egyazon nyelv különböző közlési rendszereibe tartozó jelenségek
 - köztük diakrón viszony, amely a szinkróniában kivetül